

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

*

Két magyar ember helyet kapott azon a listán, amit a biharmegyei liberális-párt készített be a mezőgazdasági kamarai választásokra. Kolozsvárott úgy tudjuk, három magyar úr jut be az agrár-kamarába. Talán nagyon is becüsztott kettő. Isten látja lelkiért, hogy nem kicsinyeljük ezt a kamarai tagságot, de viszont nem is vagyunk elragadtatva a nagyszerű vívmánytól. Nem mondjuk, hogy ebből a kétféle magyar kisebbségre olyan áldás fakad, de nem szűk viszont, hogyha valami előny mégis birmáznék belőle, akkor ezt más oldalról a román nemzet rovására élveznők. Egy szó, mint száz: kisebbségi álmainknak netovábbja igazán nem lehet felfedezni a tiz kamarai tagság elnyerésében, ami ajándékképpen járja megédesíteni napjainkat. Hiszen tiszta ajándékról van szó, mert ha például Kolozsvárott tárgyaltak is az Erdélyi Magyar Mezőgazdasági Egyesülettel, hogy ki legyen az a helyi úr, aki a liberális listát tarkítsa, de már például Nagyváradon nem kérdeztek meg senkit, csak jelöltek, bizonyára abban a reményben, hogy ez a jelölés nekünk mindenben nagyon jó lesz. De természetesen úgy-e, hogy a kisebbségi közvéleménynek ezentúl van még néhány kívánsága és programját nem tekintik megvalósítottnak ama tiz új mezőgazdasági kamarai szereplésével, akikhez a kivételes szerencséhez, a sors kifürkészhetetlen szeszélyéből hozzájuthattak.

Ez a magyar kisebbségi közvélemény talános fel fogja a történekről. Meglepetéssel olvassuk tehát a Romania c. lapban, amely a nemzeti-párt hivatalos organuma, hogy a kormány a magyar és szász kisebbséggel olyan megállapodást csinált, amely nem egyéb a liberális-párt zégyenletes kapitulációjánál. Bizony mondjuk, jó volna, ha a liberális-párt égre kapitulálna előttünk és egyáltalában nem vennők rossz néven, ha ez a meghódolás, ez a fegyverletétel a liberális-pártra zégyenletes is volna. De ez a kapituláció, fájdalom, nem történt meg és nincs reá kilátás, hogy a liberális-párt megtörne, avult kisebbséggel sovinszta politikáját egy kosabb és szabadelvűbb politikával felcserélné. De a Romania még többet is tud, mert azt írja még „Amit a liberálisok most a kormányon megadtak a kisebbségeknek, ezt még olyan párt se igérte volna meg, amelyek reménye sincs reá, hogy a kormányra ut. Mert vannak dolgok, amelyeket alku tárgyává nem tehet senki, a kinek a nemzeti méltóság megőrzése a szívében fekszik”. Kétszer-háromszor is elolvassa az ember ezeket a sorokat, amíg elhiszi, amit mond. Azt képzelné valaki, aki tavol ettől az országtól olvasná a nemzeti-párti sajtónak ezt a félcéletes megállapítását, hogy a kisebbségek olyan vívmányokat szereztek végre a román kormánytól, amely Svájcot csinált ebből az országból. Vagy ha ezt nem is, de mi magunk sem tudunk hirtelen egyébre gondolni, minthogy a kormány legalább is elhatározta, hogy felállítja a magyar egyetemet Erdélyben, államsegélyt ad a magyar színházaknak és iskoláknak, elrendeli, hogy készítsenek törvénytervezetet az

egy-egy kisebbségi nemzetek és felekezetek vallási és iskolai autonómiájáról, elrendelte az ország új közigazgatási beosztását olyképpen, hogy a kisebbséglakta vidékek egy-egy közigazgatási területet alkossanak, hogy így saját anyanyelvükön akadálytalanul igazgathassák őket, nemcsak alsófokú biróságokon rendelte el az anyanyelv szabad használatát, hanem még az ítélőtáblák mellett is külön magyar tanácsokat létesített, visszavonja azokat a közgazdasági rendeleteit, amelyek tendenciája nem egyéb, mint hogy a kisebbségi lakosok existenciáját és boldogulását megakadályozza, törvényjavaslatot készít a potom áron kisajátított birtokok tisztességes ellenértékének megállapításáról, tervezetet alkot az iskolatörvény novellájáról, amely akként fog intézkedni, hogy ott, ahol elegendő és megfelelő kisebbségi iskola van, az állami iskolák építését erőszakolni nem lehet, kielégítő nyugdíjat ad az elbocsájtott és éhező magyar tisztviselőknek, megszabadítja a kereskedelmet és ipart a reája nehezede súlyos adóterhektől, törvényjavaslatot szerkeszt a parlamenti választások tisztaságáról, a választókerületek új megalakításáról oly szellemben, hogy a kisebbségek képviselete hamisítatlanul juthasson a kamarában és szenátusban kifejezésre, új fegyelmi kódexet alkot, amely hivatalvesztésig terjedhető büntetést ír elő arra a tisztviselőre, aki egy kisebbségi lakost vagyonilag, erkölcsileg ok nélkül megkárosít és ezzel a kisebbségi társadalom elégedetlenségét szítja az állam ellen és így az államérdek ellen vét... Körülbelül ezekre kellene gondolnunk, ha a Romania cikkét olvassuk, de nem, még valami súlyosabbra, valami döbbenetesebbre, mert hiszen mind ezeknek a megvalósítása nem jelentene gyálázatot a román népre, nem jelentené a román méltóság megszenteltetését, ellenkezőleg a román nép politikai bölcsességére, modern koncepciójára és nobilis nagylelkűségére vetne fényt és árasztana glóriát, szóval valami gigászi, valami korszakos, valami apokaliptikus engedményre kellene gondolnunk, mondjuk — ha nem is keleti Svájcra — Erdély autonómiájára, amit pedig a magyar kisebbség sohasem kért, mert semmi haszna nem is volna belőle, amely nem egyéb, mint veszekedő román politikusok fantazmagóriája.

Természetesen a valóság egészen más. A nemzeti-párti sajtó pártpolitikai elvakultságában — fájdalom — súlyosan téved. — Mert a kormány nem csinált velünk meg egyezést, a kormány nem kapitulált és ami sorsunk és vergődésünk enyhítésére nem

adott semmi koncessziót. És hogy visszafelé gombolyítsuk tehát a fenti viziókat — amelyekhez hasonlóan vakmerő álmot sem Verne, sem Jókai, sem Wellsz ki nem alkalmált eddig —

semmi nem történt egyéb, minthogy tiz derék erdélyi magyar ember mezőgazdasági kamarai taggá lépett elő és most töpreng rajta, hogy tulajdonképpen mit is csináljon ezzel a nagy méltósággal. És ezért a cse-
ségért,

mind- ezért a román nemzeti-párt lapja tüzet kiált és követeli a magyarokkal kötött státét és áruító titkos paktum nyilvánosságra hozatalát. A Cuvantul pedig, amely ugyancsak nemzeti-párti organum, már fellöveli az égre a hazafiak ijesztő vészjelző üstökösét, már azt is tudja, hogy a kormány arra is kötelezte magát velünk szemben, hogy Genfben is meghátrál, a Népszövetség előtt is lerakja a fegyvert, szóval egy új Világos, egy új Szedán, egy új Trafalgar következik be és ezt mind, mind a kormány fejére olvassák azért a tiz mezőgazdasági kamarai tagságért, amellyel Erdély magyar gazdatiszadsálmát boldoggá tették.

De jó volna kacagni egyet, keserűt, az égig hatolót, ha a mi szerepünk ebben az egész hűhóban olyan száználmas, olyan le-
sújtó, olyan istenigazában, olyan tragikusan neveltséges nem volna.

Regman Miklós prefektus beszédet intézett a városi és megyei tisztviselőkhöz

Szerda délelőtt tizenegy órára a város háza összes tisztviselői, élükön dr. Bucico Coriolan polgármesterrel a közgyűlési teremben sorakoztak, hogy ünnepélyesen fogadják az új prefektust, dr. Regman Miklóst, akinek a puritán egyénisége már is sok szimpátiát szerzett.

A prefektus közvetlen szavakkal fordult az egybegyűlt tisztviselőtáborhoz:

— Nem azért kéretem önöket, — mondotta, — hogy engem ünnepélyesen beinstalláljanak, hanem azért, hogy egymást megismerve,

befejezhessük közös vágyainkat és kívánságainkat.

Dr. Regman prefektus kijelentette, hogy becsüli a tisztviselők nagy és horderejes munkáját s meleg barátként azon fog igyekezni, hogy sorsukban segítse őket. Derék, munkás, szolgálatkész tisztviselői kart akar, amely tisztességesen elvégzi munkáját. A prefektus kilátásba helyezte, hogy olcsóbbá akarja tenni a tisztviselők életét és gondoskodni fog megfelelő beszerzési forrásokról. A prefektus tolmácsolta a még

mindig beteg elől, dr Popovici Miklós prefektus bucsúját, akinek nagy és méltánylandó érdemei előtt elismerését fejezte ki.

A prefektus a tisztviselők által nagy tetszéssel honorált beszédét végül azzal fejezte be, hogy a tisztviselők álljanak mindenkor az ügykereső fél rendelkezésére szívesen, de egymás között mindenkor románul beszéljenek.

Szerdán délelőtt tíz órakor a megyei tisztviselők gyűléseztek a megyeháza nagyertermében, hogy hivatalba lépése alkalmával üdvözlőjek dr Regman Miklós prefektust.

A prefektus fogadta a tisztviselőket és elmondta előttük nézetét arról, hogyan akarja vezetni a megye ügyeit.

Elsősorban is tolmácsolta dr Popovici Miklós volt prefektus köszöntését a tisztviselői karnak. Dr Popovici most is bétégen fekszik és így nincs alkalma, hogy személyesen elbucsuozzék a tisztviselőktől. A volt prefektus teljes megelégedését fejezte ki ama munka fölött, amellyel a tisztviselők is hozzájárultak a viszonyok konszolidálásához. Dr Popovici kérte a tisztviselőket, hogy utódját ugyanolyan buzgalommal és odaadással segítsék munkájában, mint azt az ő működése idején is tették.

Ezután dr Regman prefektus a következő szavakkal fordult a tisztviselőkhöz:

— Részletes programot nem adok. Az én programom a becsületes, tiszta munka. Én mint tisztviselő jöttem önök közé. Minden örömmel azon leszek, hogy a tisztviselők sorsán könnyítsek. A tisztviselőket olcsó élelmiszerek és ruházathoz akarom juttatni. De elvárom a tisztviselőktől, hogy lelkiismeretesen és becsületesen teljesítsék kötelességüket. A hivatalos órákat pontosan be kell tartani és a tisztviselőkhöz forduló információt kérő közönséget udvariasan kell felvilágosítani.

Kéri a prefektus, hogy munkájában odaadóan és lelkiismeretesen támogassák.

A prefektus szavait a tisztviselők nevében Templean Dzsó alispán köszönte meg, aki nemcsak a megjelent tisztviselők, de a megye összes tisztviselői nevében köszöntötte a prefektust. Igérté a tisztviselők nevében, hogy a hivatalát mindenki teljes elismerésre fogja éltetni.

Ezután a tisztviselők sorra bemutatkoztak a prefektussal, aki többekkel barátságosan beszélgetett.

Szegénysorsú diákok, akik a külföldön tanulnak

★

Kolléga ur, egy szóra. látom méla rezignációval gyönyörködök ön este fél nyolc óra felé a naplementében, rövidülnek, bizony a napok, beköszönnek az őszi esték s ön tudja, mit jelent ez, kolléga ur, megynünk ismét vissza Becsbe, Brünne, Parisba. Kezdődik a téli szemeszter.

Kolléga ur, én tudom, hogy önnek most nincs ideje, mert ilyenkor legmesszebb az uszodában a víz és hogy vár a Klári, a Nusi meg a Magda, de ha meggondoljuk, kolléga ur, hogy a leghosszabb nyárnak is vége szokott lenni, hogy ilyenkor augusztus végén illik már komolyabb dolgokkal is foglalkozni, úgy joggal kérhetem, ide figyeljen.

Kolléga ur, ön diák, mint én, hogy harmadik vagy tizenharmadik szemeszterében van-e, az nem fontos, de azt hiszem, hogy látott és tapasztalt ahhoz elegendő, hogy önnek a diáknymororól beszél-nem ne kelljen, ha jómódu fiú, akkor is élt már a hónap vége felé szűkebb napokat, amikor már minden a zaciban van és az ebéd költségeinek főlajtatása meglehetősen gondokat okoz, de ismeri ön a szegényebbeket is, igen, kolléga ur, most önrről beszélek, aki néhány száz leit kap csak hazulról és a többi innen-onnan csodálatos szorgalommal és ügyességgel szedi össze...

Kolléga ur, ön már tudja is miről van szó, de azért engedje meg, hogy a tárgyra térve néhány szóban összefoglaljam mondanivalómat:

Igen, ismét a gyűjtési akcióról van szó. Ön jól tudja, ezzel már régebben foglalkoztunk: a váradi izr. hitközség védnöksége alatt össze is hoztunk havi 10.000—15.000 lei támogatást. Ön nagyon jól tudja, hogy milyen sok és milyen kevés ez az összeg: hogy milyen sokat kellett szaladgálni, amíg ezt elértük és mennyivel többre szükségünk lenne ahhoz, hogy a legérdemesebbeket legalább kellőleg támogathassuk.

Kolléga ur, ön azt is tudja, hogy városkánk tisztes polgársága mennyire áldozatkész és mennyire kényelmes.

Ök adnak, amennyi belénk fér, de ők bizony nem fogják minket b. támogatásokkal fölkeresni. Igazuk is van. Nekünk kell a gyűjtési akciót kezünkbe vennünk, igen, Önnek is, kolléga ur, itt minden kifogás fiatal, én is kinn vagyok minden nap az uszodában, -engem sem nélkülöz az esti

korzó, sőt megsgom Önnek, egy-két órát naponta még tanulásra is rászánok és mégis ráérek. Ön is ráér, kolléga ur és Ön is tudja, mi a kötelessége saját magával és diaktársaival szemben.

Arról van tehát szó, hogy úgy az eddigi gyűjtési akció kibővítését, mint a beloyt összeg szétosztását mi vegyük kezünkbe, amennyire lehetséges: ez jogunk és kötelességünk.

A nagyvárad i. z. hitközség segítő bizottságának megbízásából meghívom Ont, kolléga ur egy

Peter Julian vezérfelügyelő kritikája a lakáshivatalok működéséről

Megemlítettük már, hogy Peter Julian volt prefektus, közigazgatási vezérfelügyelő a kormány megbízásából Erdély területén felülvizsgálta a lakáshivatalok működését és tapasztalatainak, impresszióinak eredményéről terjedelmes jelentést tett a belügyminiszternek.

Szívesen látjuk, hogy a kormány éppen a közigazgatási vezérfelügyelő urat bízta meg ezzel a fontos feladattal, mert Peter Julian az erdélyi viszonyokkal teljesen ismerős, azonkívül intelligenciájánál és kiváló megfigyelőképességénél fogva az ember, aki alapos tanulmány és vizsgálat tárgyává tehetné az erdélyi lakáshivatalokat. Alkalmunk volt megismerni Peter Julian vezérfelügyelőnek szóban forgó fontos jelentését, melyről a vezérfelügyelő a következőket mondotta el a Nagyvárad munkatársainak:

— Erdély különböző jelentős városait jártam be a belügyminiszter ur megbízásából, hogy a lakáshivatalok működését, azoknak összetételét és menetét felülvizsgáljam. Jártam Nagyváradon, Kolozsváron, Désen és a fontosabb helyeken és mindenekelőtt azt a megállapítást tettem,

hogy a bizottságok összeállítása és működése nem felel meg a törvény erre vonatkozó előírásának. Konstatáltam, hogy a polgári hatóságok nem viselkednek kellő érdeklődéssel a lakásügyek és ilyenformán a polgárság emiatt érdekei iránt,

jóllehet a törvény határozottan és szigorúan előírja, hogy a prefektusoknak és polgármestereknek minden esetben részt kell venniük a lakáshivatali tárgyalásokon és az ott történteket a legelőkelőbb figyelemmel kell kísérniük.

— Ezzel kapcsolatban — jegyezte meg Peter Julian vezérfelügyelő — meg kell mindjárt állapítanom, hogy Nagyváradon teljesen kifogástalan a helyzet, mert Regman Miklós dr. prefektus ur, kinevezésétől kezdve minden lakáshivatali tárgyaláson személyesen vesz részt s a legintenzívebb érdeklődéssel viseltetik a lakáshivatali ügyek iránt. Nem így áll a helyzet azonban — mint említettem — más városokban és abból, hogy a polgári hatóságok érdeklődése lanya és hiányos, tudható be, hogy lakásügyekben a katonai funkcionáriusok intenciói domborodnak ki. Erdélyszerte a lakáshivatalok tevékenységében katonai személyek dominálnak. Bár kétségtelen, hogy ezek a katonai tagok a legteljesebb jóindulattal és kötelességtudással véglik funkciójukat, minthogy azonban ők a helyi viszonyokat kellően nem ismerik és a tör-

vény kis megbeszélésre: péntek délután (augusztus 21-én) fél négy órára. A megbeszélés helye a zsidó liceum nagyterme (I. emelet), melyet Szilas igazgató ur volt szíves e célból rendelkezésünkre bocsátott.

Kolléga ur, súlyt helyezek rá, hogy Ön is legyen: remélem, megérezte komolytalan szavaim mögött mondanivalóm komolyságát és tettel, ténnyel segítségünkre lesz.

Munk Lajos.

vény alkalmazásában a szükséges jogi judiciummal nem rendelkeznek, az ő oldalukon a polgári hatóságok ténykedése nélkülözhetetlen.

— A bizottságoknak hiányos és a törvény szellemének meg nem felelő összeállításán tudható be ilyenformán, hogy a polgári tisztviselők lakásigényei nem nyerne oly módon, mértékben kielégítést, mint azt az állam érdeke megkívánja. De tapasztaltam azt is, — mondott Peter Julian vezérfelügyelő — hogy egyes lakáshivatalok

a törvény intézkedéseinek és intencióinak tulmenő rekvirálásokat fogantatosítanak, a polgári lakosság rovására.

Elvesznek sokszor családoktól nélkülözhetetlen lakrészeket és megsértik ezzel a törvénynek a tegorikus rendelkezéseit. Megtörténik például, hogy valamely lakást, mely rekvirálva nem volt a háztulajdonos szerződéssel más félnek ad be, azt bemutatja az illetékes pénzügyigazgatóságnak és így az jogerős és el nem rekvirálható. Mégis ez esetben a törvény határozott előírásával szemben ezt a megállapodást egyes lakáshivatalok nem akceptálják.

— Tapasztalataim alapján kimerítő jelentést tettem a belügyminiszter urnak, olyan irányban, hogy vagy vegyék alapos revízió alá a lakáshivatal működését, vagy ha másképpen nem megy, az egész lakáshivatali intézményt szüntessék meg.

Bőrkabátok

legelegánssabbak és legolcsóbbak **Fuchs** bőrruhakészítőnél Strada Baross és Vitéz Mihály-tér sarok.

NAP és ESŐERNYŐK

legújabb kivitelben, a legolcsóbban

BLUM VILMOS

kizárólagos ernyő áruházában szerethetők be a **Körösparton**. Javítások és áthuzások legolcsóbban készülnek

Dorian Ferrasse :: Dorian Filmszínház

9 órákor.

6 órákor.

Ma, csütörtökön utoljára 11 felvonásos **KETTŐS MŰSOR** Ma, csütörtökön utoljára

A rablott nyakék

Dráma 6 felvonásban.

Főszerepben: **Bert Littel — Betty Compson.**

Ezenkívül:

Az ideális férfi

Kalanddráma 5 felvonásban.

Dorian filmek!

A főszerepben: **Robert Warwick.**

Dorian filmek!

Jön egy film, melyet mindenki ismer

Maximális árak vagy beszerzési szövetkezetek enyhítik-e a drágaságot

A drágaság letörését célzó ankétozások második fázisa ért tegnap véget azon a városi ülésen, amelyen újból dr. Regman Miklós prefektus elnökölt. A szerda délelőtti ülés programján elsősorban a listákra szerelték a kormány, mint ismeretes, irányítást adott, de egyben módot nyújtott a helyi gazdaságoknak, hogy a lokális viszonyoknak megfelelően intézkedjenek, — az irányár emelést tartásával. Az irányár, melyet a kormány szabott meg, a búzáért 900 lei. Nagyváradon 800 leiben akarták ezt megállítani, mert nálunk a gabona momentán olcsó. Az érdekesség nevében Bernáth László, Robicsék Rudolf és Jacobi Mór kereskedők szólalnak fel. Hivatkoznak arra, hogy a búza ára állandóan hullámzik a képtelenség megfelelő listát 800 leies alá állítani, mert a parasztot kényszeríti az ár-minimum megtartására nem lehet. Ért a megállapításnak praktikus értéke sincs. Ha a paraszt a romániai kereskedelemben nem ér el megfelelő árat, a meginduló exporttal az exportőrök vásárolják a szeszlet össze.

Dr. Regman Miklós prefektus: Nem tudom, hogy Önök az általunk megállapított áron ne találják meg számitásaikat. A listára 90 százaléka fogyasztó és nekünk vizálni kell a néptömeg megélhetésére. Gondolom lesz arra, hogy a termelőt is belátásra bírjuk. Legyen a kereskedelem belátással.

Robicsék Rudolf: Attól tart, hogy a termelő kényszerítése fiaszkóval jár, mert a kereskedelem szabad és legfeljebb kiviszik a kizárólag az országból s az eredmény az lesz, hogy szeszlet végén újra exportálnunk kell.

Barbu Romulus: Ne sértsek meg se a termelőt, se a fogyasztót érdekeit. Kényszerítést nem lehet szabni, mert akkor kivizálni az árut. A kormány irányárát szabott, azt szem előtt tartják, de ezen belül a kereskedelem szabad és utat kell hagyni a gazdasági törvényszerűség kialakulásának. A kereskedelem meg fogja szabályozni az árakat. A malmok megelégednek 5 százalékos haszonnal s egyáltalán nincs túlkövetelésük. Tartsa fenn a biztonságot multikori határozatát.

Dr. Regman Miklós prefektus egy szép gesztusra vár, amely a tisztviselő és munkásosztálynak olcsó kenyeret ad. Tegyük meg ezt a gesztust a malmok és a kereskedők.

Dr. Mangra Demeter főügyész: Vannak még szegényebb emberek is, mint a tisztviselők. Mi lesz azokkal?

Hegedűs Nándor szólal fel ezután: — Az egész világot boldogítani nem lehet. Mindenkirol nem gondoskodhat a hatóság. Ugy látja, hogy a prefektus elsősorban a tisztviselők számára szeretne olcsó élelmiszerről gondoskodni. Ez természetes törekvés. A háborus eszközökkel azonban ez nem érhető el, mert a maximálásra a gazdasági élet követelményei rácsúfolnak. Vissza kell térni ahhoz a módszerhez, amit a háború előtt alkalmaztak: meg kell alakítani a tisztviselők beszerzési szövetkezetét. A prefektus elhatározásában olyan energiát lát, hogyha kezébe veszi a beszerzési szövetkezetek megalakítását, ez neki sikerülni fog. Ebben az esetben bizonyos, hogy a malmok, nagykereskedők kétszáz leiesnél magasabb árban — a napi piaci áron alul — adni az árut és a nagy probléma megoldást nyert.

Többen szólaltak fel ezután. Hosszas kalkulálás után végül is az új listára került a 15, 12:50 és 9:50 leiben állapítják meg.

Majd a húsárak maximálására

kerül sor. Robicsék Béla mérszáros a bukaresti árakra vonatkozóan megjegyzi, hogy Bukarestben nagyvágók vannak, akik olcsóbb beszerzési forrással rendelkeznek. A nagyvágók áraihoz a kismérszárosoknak joguk van még 30 százalékos hasznót ütni. Tiltakozik a javaslat ellen, mely a marhahús kilogrammját 28, a borjúét 30 leire limitálja. A váradi mérszárosok, — mondotta, — tekintettel a határvidék szűk voltára, Hunyadba és Erdély más vidékein vásárolnak. A szállítás horribilis, a mérszárosokat rengeteg taxa és adó sújtja, ami megrágtatja az eredeti árakat.

A prefektus javaslatára a városi állatorvos megbízást kap a megfelelő árak kikalkulálására. Ezekután az új vendéglői árakat terjesztetik elő.

Leves 5, 4.50, főtt hús 150 gr. 15—13, fő-

A cionista kongresszust ünnepélyesen megnyitották

A bécsi zavargások és véres tüntetések dacára akadálytalanul és ünnepélyes formák között tartották meg Bécsben a cionista kongresszust.

A megnyitó ülésen a Konzerthaus nagy terme az utolsó helyig megtelt. A diplomáciai párhelyok zsúfolva voltak. A szónokok előtt kis mikrofonok voltak, amelyek a beszédet rádió-leadókhoz továbbították. Először Weizmann főrabbi beszélt, aki köszönetet mondott az osztrák kormány jelenlévő képviselőjének, Resch miniszternek és üdvözölte Schobert.

Üdvözölte továbbá a diplomácia megjelent képviselőit s Argentína, Bulgária, Franciaország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Németország, Csehország, Jugoszlávia, Olaszország, Egyesült-Államok és az észak-amerikai államok képviselőit, továbbá a népszövetség jelenlévő megbízottját, Zimmermann drt. Beszéde további során megemlékezett a palesztinai héber egyetemről, melyet Balfour lord jelenlétében nemrég nyitottak meg. Sokolow volt a következő szónok, aki héber nyelven tartotta a beszédét Palesztina múltjáról, műgyeteméről, munkás intézményeiről és egészségügyi állapotáról beszélt. Resch osztrák népjóléti miniszter meleg szavakkal üdvözölte a kormány nevében a kongresszust és elismerőleg nyilatkozott a cionista organizációs munkájáról. E. Ehrlich dr az osztrák birodalmi cionista szervezet nevében beszélt, Jelin jeruzsálemi polgármester volt a következő szónok. Majd az ülést Chajes dr főrabbi a cionizmus mint világszerte elismert és felelősséggel teherterhelő ügyként fejezte be.

Tegnap este egyébként megismétlődtek a tüntetések és zavargások Bécs utcáin. A Konzerthaus összes termeit, pincéit és padlását rendőri bizottság vizsgálta át, mivel híre járt, hogy a horogkeresztesek toj akarták robbantani az épületet. A kora délutáni órákban újabb rendőri kirendelések érkeztek. A Stadtparkba vezető utakat, továbbá a Lasten-utat, a Fichte- és Hegel-utakat rendőrkordon zárta le. Közvetlenül a Konzerthaus előtt még egy szűkebb rendőri kordon is volt. A kongresszuson résztvevők csak ezen keresztül jutottak az épületbe. A kongresszus rendezői és a cionista felügyelők azonkívül szigorúan igazoltatták a kongressz-

zelék feltétellel 100. gr. borjúhús 14—12 lei, borjúsült 200 gr. 18—16, sertés 150 gr. 25—22, tokány 150 gr. 16—14. Egy adag főzelék 6—4 lei, tészta 10—9 lei. Egy menü 25 lei. Tisztviselők és családtagjaik a nem maximált árú ételeket 25 százalékos kedvezmény-nel kapják.

Az étlapok tehát ismét felszabadultak. Remélhetőleg a vendéglősipar alkalmazkodik a nehéz gazdasági viszonyokhoz és mérsékelni fogja maximális nélkül is az árakat.

Legvégül az autó-tarifa és a fürdő-autobuszok viteldija került napirendre. A bér-autók kilométerenkint 15 leit kérhetnek. A fürdőút díja 200 lei, egy órai várakozás 40 lei, minden további várakozási díj óránként 40 lei. Szükségtelen tehát a bér-autókkal alkudozni, 200 leiért kötelesek egy fürdőfürvart megtenni. Ugyancsak 200 lei a tarifája a bér-autóknak Biharpüspökibe is. A fürdőautobuszok viteldiját 20 leiben állapították meg.

Az ülést dr. Regman Miklós prefektus déli 2 órakor rekesztette be.

szusra érkezettek, a külföldi vendégeket, diplomatákat és újságírókat.

Fél hat óra tájt történt az első nagyobb összecsapás. A Schwartzberger-tér és a Lasten-uton mintegy 30—40 fiatalemler sorakozott és így akart tovább vonulni, azonban a rendőrség szétszórta őket.

Az esti órákban megelégnél a kép. A horogkeresztesek a zsidó külsejű embereket inzultálták.

A rendőrség a tömeget a mellékutcákba szorította, majd a lovasrendőrök rohambot intéztek a tüntetők ellen,

akik ekkor a Lastenstrassen keresztül újra a Ringre akartak visszatérni, a Josefstadterstrasse sarkán azonban teherautók tüntek fel rendőrökkel, akik gyorsan legróttak, kardot rántottak és a tüntetőket szétszórta. A szétszört tüntetők később egyenkint ismét a Ringre szállingóztak, ahol hatalmas lármával tüntettek. A lovasrendőrök itt három erős rohamot intéztek ellenük és megfeszítették a Ringet. A tüntetők most a Wiedner Hauptstrasse alsó részébe vonultak, ahonnan kövekkel dobálták a rendőröket, ezek kardot rántottak és kétórás ütközet fejlődött ki.

Ramek kancellár fogadta a sajtó képviselőit és kijelentette, hogy a puccskísérletről és a katonai összpontosításról szóló hírek valótlanok. Nagy dicsérrel emlékezett meg Schobert rendőrönök intézkedéseiről.

Hangsúlyozta, hogy közte és Seipel között nincsen ellentét, kormányválság nincs és a kormány továbbra is azon lesz, hogy megtartsa adott szavát és ne engedje a cionista kongresszust botrányokkal megüszíteni.

A kormány a rendzavaró elemek ellen továbbra is a legerélyesebben lép fel és megvédi Ausztria tekintélyét. Most, amikor Ausztriára sorsdöntő tanácskozások várnak Genben, nem lehet eltérni, hogy egy kisebbség terrorizálja a többséget. Ha a kormány nem tette volna meg az erőlyes intézkedéseket, akkor ezáltal az egész szanálási akció veszélyeztetette volna és megsemmisült volna.

Atlantic- és Apolló mozgók

6 1/4 és 9 1/4 órák

6 1/4 és 9 1/4 órák

Még ma és holnap

Utazás a föld körül 18 nap alatt

II. rész. — A legizgalmasabb kalandok.

Sikeresen folyik a francia offenzíva Marokkóban

Párisból jelentik: A marokkói offenzíva tovább tart. A franciák a vonal minden részén kedvező sikereket értek el. Abd el Krim csapatai súlyos vereséget szenvedtek.

Murseilleből jelentik: A szocialisták nagygyűlése egyhangulag határozatot fogadott el. A határozat szerint a szocialista párt minden felelősséget elhárít magától a marokkói kalandért és követeli a nyílt diplomáciát, hogy lehetőleg mielőbb békét köthessenek. A béke alapja az lenne, hogy Spanyolország elismeri a rií-terület függetlenségét, Franciaország és Spanyolország hozzájárul továbbá a rií-terület határának kijavításához és lehetővé teszik a riíek számára a maguk élelmézését. A határozat kijelenti még, hogy

a szocialista képviselők és szenátorok viszálytásítják a gyarmati rablópolitika célját szolgáló hitelek.

A nagygyűlés 2210 szavazattal Leon Blum többségi napirendi javaslatát fogadta el; Renaudel kisebbségi napirendi javaslatára csupán 580 szavazatot kapott. Blum napirendi javaslatára visszautasította azt, hogy a szocialisták résztvegyenek esetleg egy más párttal alakult kormányban.

Párisból jelentik: A legújabb fezi hírek szerint a hadműveletek a keleti szakaszon Tauls ellen kedvezően haladnak előre. Néhány ellenséges csapatrészt jelentéktelen ellenállása nem tudta feltartóztatni a négy francia hadoszlop előrenyomulását.

Csak néhány magyar tisztviselője maradt a pénzügyigazgatóságnak

Huszonhárom magyar tisztviselő bizonytalan sorsa — Nyílt levél Vasilescu pénzügyigazgató urhoz

Adminisztrátor ur! Engedje meg, hogy most itt, egy néhány héttel ezelőtt lefolyt beszélgetésre emlékezzem vissza. Ön ott ül a kényelmes karosszékekben az iróasztal mögött, én pedig idegesen állottam az asztala előtt. Kicsit gőszteszk, ha így írom: ön mögött az államhatalom állott, én pedig husz és egy néhány magyar tisztviselő érdekében akartam önt jó belátásra bírni. Valószínű, hogy az egész beszélgetés ideje alatt ön volt a nyugodtabb, de én is megjegyeztem magamnak minden szót, mert én meg tudtam, milyen fontos kihatású lehet ez a beszélgetés.

En interjúvoló újságíró voltam és megkérdeztem, mi az álláspontja önnek az új nyelvvizsgákra vonatkozólag.

Ön adminisztrátor ur, a legnagyobb készséggel felelt. Hivatkozott arra, hogy én már ismerem az ön humánus fellegását és ebben az esetben sem szabad abban kételkednem. Azt mondtotta:

egyetlen tisztviselőt sem fog igazságtalanság érni.

És azt mondott: tudom, hogy milyen nehéz ezeknek az embereknek a helyzete.

Ez a bevezető nyilatkozat már is megnyugtató. De hogy még jobban meggyőzzem önt, azt mondtam:

— Hiszen ezeknek a tisztviselőknek a legnagyobb része amúgy is olyan beosztásban van, hogy csak számokat vezetnek be a könyvekbe, ehhez pedig igazán nem szükséges az államnyelv tökéletes tudása.

Ön elmondotta ezután, hogyan véli megoldani a kérdést. — Az öreg tisztviselőket, — így mondotta — felszólítjuk, hogy kérjék a nyugdíjazásukat, ha nem bírák az államnyelvet. A fiatalokban pedig, ha igekezetet látok az államnyelv elsajátítására és annyit tudnak, amennyivel elláthatják a munkakörüket, megmaradhatnak az állásukban.

A bucsuzásnál még egyszer megjegyeztem: igazságtalanság senkit sem fog érni.

Adminisztrátor ur! Nem így történt! Azóta már befejezett tények előtt állunk.

A pénzügyigazgatóságon ma huszonhárom magyar tisztviselővel kevesebb van, mint néhány héttel ezelőtt.

Huszonhárom család kétségbeesve áll a holnap nap előtt. Az ön vezetése alatt álló hivatalokban Adminisztrátor ur, már alig van néhány a régi, kipróbált emberek közül.

Sajnos, nem úgy történt, ahogy ön megígérte. Ön egyik magyar tisztviselőjét, aki tökéletesen elsajátította a román nyelvet, elküldötte azokhoz a magyar tisztviselőkhez, akiket menesztetni akartak. Azt ígérték nekik, hogy mind egyik egy hónapos, fizetési szabadságot kap, ennek lejárta után pedig teljes nyugdíjat — ha beadják a nyugdíjazás iránti kérvényüket.

Huszonhárom tisztviselő közül tizenhat be is adta a nyugdíjazás iránti kérvényt. Néhányan, hogy biztosítsák magukat, beírták a kérvénybe, hogy az ön felszólítására adták azt be. Ezeknek visszaadták a kérvényt, hogy utat írjanak, amelyben ez a kitétel nincs benne. Hat tisztviselő nem adott be nyugdíjazásra kérvényt, mert némileg bírák az államnyelvet és bíztak abban, hogy ezt a tudást elégnék tartja a bizottság arra, hogy a számokat (nincsenek külön államnyelvi számok úgy-e) a könyvekbe bevezessék.

Most mi a helyzet? Az, hogy a huszonhárom tisztviselő sorsa egyforma. Tizenhat tényleg kapott egy hónapi szabadságot, amelynek letelte után Adminisztrátor ur küldött nekik egy írásos értesítést, hogy „lemondásukat” a miniszter elfogadta. Ma fizetést sem kapnak, nyugdíjat sem kaptak és egyelőre várniuk kell október elsejéig, amikor a nyugdíjbizottság megkezdheti működését és megállapítja a járandóságukat. Ha ugyan nyugdíjat kapnak majd, nem pedig tényleg „lemondottaknak” tekintik őket. Erre vonatkozólag még nem hangzott el megnyugtató szó. A másik hét tisztviselő? Azokat egyszerűen „diszponibilitate-ba” helyezték. Vagyis el sincsenek bocsájtvá, de állásban sincsenek. Ez a legkényelmesebb, mert fizetést egyik sem kap. Tessék elképzelni Adminisztrátor ur: ezek az emberek, mindegyiknek nagy családja van, hogyan nyomoroghatnak most, mert elhelyezkedni a mai leépítési korszakban lehetetlen.

Adminisztrátor ur! Ön is belátta, hogy ezek a tisztviselők nem nélkülözhetők és kegyesen őket meghagyott az állásában. De ezek már nincsenek rendszeresített állásban, évtizedes szolgálatuk után, hanem csak egyszerűen addig tartják ott őket, amíg éppen szükség van rájuk. Azután egyik napról a másikra mehetnek.

Felesleges vitatkozni a fölött, hogy ez az intézkedés törvényes volt-e, vagy sem és ellene a Curte de Casatie-hez, vagy a pénzügyminiszterhez felebbezzenek. A vita túlhoszu volna Adminisztrátor ur, huszonhárom tisztviselőcsalád pedig fizetés nélkül, ilyen elvi jelentőségű vitát aligha bír korgó gyomorral végig élvezni.

Azért merek önhöz fordulni, mert ön volt az, aki minden kényszer nélkül, emberi jóakarattal megígérte, hogy nem történik ezekkel a szerencsétlen emberekkel igazságtalanság. És ma a helyzet még az, hogy bizony igazságtalanság történik velük. Önt kérem Adminisztrátor ur, lépjen közbe ezeknek a tisztviselőknek az érdekében, önnek ma még módjában áll. Segítsen rajtuk úgy, ahogy a legjobb belátása diktálja, de segítsen rajtuk.

(f. s.)

Szépségápolás

legmodernebb módszer szerint D. STERNBERG HELEN kozmetikai intézetében, Mária királyné-tér 3, I. em.

Szörme üdonságok és bod

megérkeztek mindenki olcsón szeretheti be téli szörme szükségletét

BODNAR szücsnél, Sas-passa-uj munkákat és alakításokat olcsón vállalok.

Régelméletés!

A „PODOL”, a legkiválóbb láb szer már az ország minden gyógytárában és drogériájában kapható és könnyen meggyőződhetik csodálatos hatásáról. Erős láb- vagy hónaljizma ellen nincs jobb, sőt hasonló, hasznos sem, mint a közkedvelt „POD”. Már kétszeri használat után tökéletes gyógyulás. — Övakodjék az értékes utánzatoktól.

Géphimzést, tamburirozást

elsőrendű bécsi munkaerővel tányoson vállalunk.

HORVÁTNÉ ÉS FENYVESNÉ

kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Színház-uj). 4.

KEPES ELEK

orvosi közszerész, Sas-passage 20

Saját készítményü

sérvkötők, haskötők

gummihiarigának, speciális

kötések, női és férfi övszer

Perfekt

gyors és gépirónót keres

CARMEN

cipőgyár r.-t.

Str. Simeon Barnutu (Damjanich-utca)

Ma, csütörtök este fél 8 órakor

Dorotheum

kellemes és hűvös helységében

nagy árverés lesz

melyen különösen sok szép festmény, egyes butordarab, kézimunka és porcellán kerül árverésre.

PACSAY uriszabó Str. Sztaroveszky-u. 11. Elsőrendű uriruhákat készít!

Híu udvari miniszter Nagyváradon

Ngy ünnepségeket rendeznek Berndt király születésnapján

Brearestből jelentik: A mai miniszter-
csoglalkozott a mezőgazdasági kama-
vasztási előkészületeiről beérkezett
esekkel. Szó volt arról, hogy a kama-
vasztásokat 5 nappal kitolják. Végleg-
anban ebben a kérdésben nem történt

minisztertanács ezután a király szü-
napján rendezendő ünnepségek előké-
t beszélte meg. A hazatérő király
napját fényesebb ünnepségekkel
megülni, mint valaha. A kormány hi-
kommunikét adott ki, amely a kö-
pöket mondja: „A király születésnap-
rendező ünnepségeknél nem lehetne
i karaktere, ha azon a román nép tö-
nem vennének részt”. A program te-
doskodik arról, hogy az ünnepségek-
pet a legszélesebb mértékben bevon-

gnap Kolozsvárra érkezett Híu
miniszter, aki útját az éjszaka tovább
a Nagyváradra. Híu udvari minisz-
ogatósa a király megérkezésével van
latban, amelyet az összes városokban
it.

Berchtold gróf öccsének komoru pályafutása

A kardbajtól a csődig

dapestről jelenetik: A tőzsdetanács
rövid jelentése szerint ifjú Ber-
d Artur gróf fizetésképtelen lett,
törvényszék ellene a csődöt megnyi-

erchtold Artur gróf édesapja hajdan
dag ember volt, akinek csak Szat-
a egy tagban volt 17.000 hold földje.
t Ifjú Berchtold Artur gróf kérvényt
t be a tőzsdetanácshoz, amelyben fel-
kéri a tőzsdetagok sorába. Kérését
mészetesen — teljesítik. 1923. október
án megnyitja a tőzseiroduját. A Vil-
sászár-út 22. számú ház II. emeletén
ner Gyulánál bérelt ki egy szobát, in-
karta elindítani nagyszabású spekulá-
Ezt is nehezen gyűjti össze, hiszen a
ekkor már nagyon szegény. Szülei
, a Dombóvári-utca 2. számú házban,
bas udvari lakásban laktak és ide jár-
tént haza az ifjú is, talán nem is azért,
aludjék, hanem ábrándozjon, ábrándoz-
nagy terveiről. Először értékpapírok-
glalkozik, ez az üzlet azonban nem si-
hiszen csak a készség van meg az ifjú
an, a tehetség hiányzik. Mégis — tör-
en energiával — folytatja a munkát és
a kölcsönüzletekre. Kamatra vesz fel
és magasabb kamatra helyezi ki. Az
t kibővíti, friss tőke kellene; szerez is.
yik rokona, egy Crui-Chanel gróf ad
on 150 millió koronát.

egyszerre azonban megváltozott a fia-
of. Egyidőben azzal, hogy nagyobb spe-
ókba bocsátkozott, éjszakánként kima-
zott és déltájban vörösölő szemmel jött
az irodába. Jött a gazdasági válság,
y a Berchtold-cégnél erősebb alapokon
állalatokat is megingatott. A fiatal Ber-
d gróf fűhöz-fához kapkodott, hogy fi-
i kötelességeit teljesíthesse, nagyobb-
ású spekulációkba bocsátkozott, ame-
azonban sorra balul végződtek. Ekkor
tal gróf önmaga kérte a csőd megnyitá-
ége ellen

A fiatal gróf, mikor látta, hogy a sötét
k összehúzódnak feje fölött, becsülete-
eselekedett. Nem várta meg az össze-

omlást, hanem önmaga kérte a csőd elrende-
ését. Közel egy hónap óta állapítja meg a
csődtömeggondnok a cég hitelezéseit és tar-
tozásait és a pontos számközből az derül ki,
hogy a gróf passzívája 700 millió korona,
ezzel szemben az aktívája 560 millió korona.

Legközelebbi vérégi rokonai a Ber-
chtoldok, a Károlyiak mellényzsebük csücs-
kéből hajthatnák oda a néhány milliócskát
és megmenthetnék a fiatal gróf nevét. A ta-
pogatózások már megindultak, de minden
kísérlet reménytelennek látszik, amely a
tőzsdés-mánás megmentésére irányul. A
dúsgazdag rokonok, akik között 15—20.000
holdas nagybirtokosok vannak, ridegen for-
dulnak el a gondolatától is annak, hogy
bajba jutott rokonukon segítsenek.

A fiatal gróf cége ellen különben a Buda-
pesti Quarneró autogarage váltóhamisítás
miatt jelentést tett, mert egy 4 milliós bi-
anco-váltót 45 millióra hamisítottak meg. A
feljelentés azonban a visszaélés nem a
fiatal gróftól, hanem üzletvezetőjét okolja a
hamisításért.

A Magyar Párt nagyváradai tagozatának nyilat- kozata

A Magyar Párt nagyváradai tagozata ré-
széről a következő sorokat kaptuk:

A küszöbön álló mezőgazdasági kama-
rai választásokkal kapcsolatban a nagyvá-
radai napilapok mindegyike leközlötte azt a
kormánypárti hivatalos listát, melyen a li-
berális és néppárti jelöltek kívül két ma-
gyar földbirtokos neve is szerepel.

Más helyeken is megtörtént, így Maros-
vásárhelyen is, hogy a hivatalos listára
egy-két magyar név került. Ennek tulajdo-
nithatók azok a lábrakapott híresztelések,
hogy a liberális-párt, a néppárt és a Magyar
Párt között a mezőgazdasági kamarai vá-
lasztásokra paktum jött volna létre s közös
listával vennék fel ezeken a választásokon
a harcot más pártokkal szemben.

Mindebből, — amint ezt a Magyar Párt
nagyváradai és biharmegyei tagozata részé-
ről hivatalosan közlik velünk — egy szó sem
igaz.

Sem az Országos Magyar Párthoz, sem
annak a nagyváradai és biharmegyei tagoza-
tához oly irányban, hogy a mezőgazdasági
kamarai választásokon közös listával ve-
gyen részt, senki sem fordult, a Magyar Párt
központja, sem annak helyi tagozata ily
irányban senkivel nem tárgyalt, senkivel
meg nem állapodott s így abból a tényből,
hogy a kormánypárt hivatalos listáján két
magyar földbirtokos neve is szerepel, a li-
berális-párt és Magyar Párt létesült paktumra
annál kevésbé lehet következtetni, mivel az
illető urak maguk sem látták szükségét an-
nak, hogy jelöltségük el, vagy el nem fogá-
dása tekintetében a Magyar Párthoz kérdést
intézzenek.

PAPINI: Krisztus története
ára fűzve

360 Lei.

Ha bármit akar csadni

akár porcellánt, képet, bu-
tort, szőnyeget, kézimun-
kát vagy ékszerst stb.

vigye el a

Dorotheumba.

Str. Episcop. Ciorogarii 12.

Mikor a hid leszakad az autó alatt

Köszeghy József főmérnöktől a követ-
kező sorokat kaptuk:
Főzerkesztő Ur!

A váradai napilapokban ma az a hír jelent
meg, hogy a Fűzes-utcán, a Páris-patak hídja
egy súlyos teherautó alatt leszakadt; az autó
tulajdonosa pedig feljelentette az utmestert, ab-
ban a hiszemben, hogy ő az oka a balesetnek.

Megállapítottuk, hogy az O. M. 106. számú
súlyos teherautó több mint 40 mázsa rakományt
vitt. Minthogy pedig az ilyen autó 20 mázsánál
maga is súlyosabb, nyilvánvaló, hogy a kocsi
elégysulya 60 méte-mázsánál is több volt.

Az érvényben lévő 1890. évi I. törvényikké
értelmében 4000 kilogram elegysúlyt meghaladó
járművek fahidakon csak abban az esetben me-
hetnek át, ha az illetékes hatóságnál ezt bejelen-
tik és azt a hatóság megengedi. Minthogy ez
meg nem történt, nyilván az autó vezetője fele-
lős a történetekért, akinek kinyomozása iránt a
rendőrségnél megtettük a jelentést.

Mindezt azért közlöm, hogy megvédelmez-
zem szakembereimet, akik kötelességüket meg-
felelően teljesítették és a kik a teherautók ga-
rázdálkodásaiért nem felelősek.

Oradea-Mare, 1925. aug. 19.

Öszinte tisztelettel, hived:

Köszeghy József,
főmérnök.

Monte-Carlótól a nagyváradai fogházig...

Nem egy érdekes fogolyról akarok írni, akit
országok rendőrségei kutattak, míg végre a nagy-
váradai ügyészségi fogházba került, a milliárdos si-
kasztó, aki a monte-carlói kártyaasztaloknál nagy
uri gesztussal szórta el a kisemberek fillérjeiből ke-
gyetlen szívvel összezsarolt milliókat. A sikkas-
tónak ma már nehezen jönnek a nyomára, a sof-
főr, a repülőgépes ember repít a gondolatnál is
gyorsabban, ha van pénz, nem kérdezi, hogy ki
sir érte.

A nyári uborkaszegzonban nagyon jól jönne egy
Monte-Carlót járt fogoly, aki azonban nem akar se-
hogy sem megérkezni. Ellenben tegnap az ügyész-
ségi iktatóban egy egyszerű börtöndönt láttam, amely-
nek minden oldala tele van ragasztva a nemzet-
közi utipodgyaszt szállító társaságok színes cé-
duláival.

A baloldalon mindjárt ott van a következő pi-
ros-fehér nyomású jelvény: „Hotel D'Europa. Monte-
Carlo”. A jobboldalon: „Hotel Esplanade Róma”,
„Hotel L'Ouvre Páris”.

A börtönd különben egy tolvajé, aki talán
lopta, vagy az is lehet, hogy a tolvaj és a börtönd
együtt jártak be a világvárosokat. Irigykedve, fájó
szívvel néztem a világot járt börtöndöt, behunyt
szemmel hirtelen végigjártam Páris, Róma utcáin,
benéztem a monte-carlói játékarang minden zu-
gába s megint Páris, Róma, ahova annyiszor repít-
tettem a vágyam, az expressznél is gyorsabb kerekre.
De itt maradunk mindig és helyettünk más szédül
baldog izgalommal az Eiffel-torony és a Vatikán
pompáján, a börtönd nem tud beszélni és nem is
érti néma panaszaomat.

Ott lapul rozsdás bicskák, revolverek, balták,
lopott fehérművek között. Szeretném külön tenni,
hogy ne legyen szomszédságban a bűn szerszá-
mainak és a bűn gyümölcseinek. Ha felemelem ki-
nyílik: egy nagy köteg álkulcs, tolvaj cipő esik ki
belőle...

Vége az illúzióknak, hisz a rideg, komor fog-
ház irodában vagyunk. Nekem nincs álkulcsom, nem
is tudom, hogy merek ábrándozni, hogy valaha is
meglátom az örökélet városát: Romát. (b. gy.)

BÉRSZÁNTÁST VÁLLALUNK. Andriská és
Rosenbaum, Str. Delavrance (Ritoók)-u. 15.

Jön MESSALINA!

Gyártunk precíz kivitelben mindennemű

fogaskerekeket

Andriská és Rosenbaum

Str. Delavrance (Ritoók-utca) 15. Telefon 209.

UJDONSÁGOK

* **Figyelmeztetés külföldre utazók számára.** Bárhova utazik, előbb intézzon kérelmet a csatlakozások és a menetdíjak tekintetében a C.R. Hivatalos Menetjegyiroda-jához (Orsolya-zárda-épület), ahol szakember üdítalan tájékoztatás nyerhető.

* **Mielőtt külföldre utazik,** érdeklődjék vasuti jegyek és hálókocsik után a Hegedüs Hirlapirodában, (Nemzetközi Hálókocsitársaság fiókja).

* **Goldis László lemondott az Astra elnökségéről.** Bukarestből jelentik: Irodalmi és politikai körökben nagy szenzációt keltett, hogy Goldis László lemondott az Astra elnökségéről. Helyébe minden valószínűség szerint Braniște Valérnt kandidálják.

* **Beöthy László — a Tisza-vagyon gondnoka.** Budapestről jelentik: A Tisza-család vagyonának eddig dr. báró Radvánszky Béla, néhai Tisza István unokaöccse volt a gondnoka. Radvánszky Béla most erről a tisztségéről lemondott és Bihar-vidék arvaszéke néhai ifj. Tisza István kiskorú gyermekeinek — a meggyilkolt Tisza István gróf unokáinak — gondnokává Beöthy László nyugalmazott kereskedelmi minisztert nevezte ki. A Tisza-vagyon ezidőszerint áll az értékes ingóságokon, értékpapírokon kívül tízezer hold földből, amelynek hasznélvezeti joga ezidőszerint ifjabb Tisza István gróf özvegyét illeti, aki tudvaleg Rakovszky Iván jelenlegi belügyminiszterhez ment másodizben férjhez. A vagyonból egyébként Tisza István gróf unokái sorából a nagykovácsii pusztát Kálmán, Giesztet József és az egyéb vagyont Jolán örökölte, ezidőszerint valamennyien kiskorúak. Beöthy László gondnoki kinevezése természetesen a Tisza-család beleegyezésével történt, mert hiszen ki lehetne a nagy államférfi családi ügyeinek legmegbízhatóbb intézője, mint Beöthy László, néhai Tisza István egyik legbensőbb híve.

Püspökfürdő nagy teraszán ma délután jazz-band és tánc-verseny.

* **A kisebbségi tanítók vizsgája.** Azon kisebbségi tanítók, kik a múlt évben a román nyelv, történelem, földrajz és alkotmánytanból nem vizsgáztak sikerrel, vagy vizsgára nem jelentkeztek, valamint az újonnan kinevezettek újabb vizsgára kötelesek megjelenni, mely f. hó 27., 28. és 29-én fog megtartatni Nagyváradon a liceul „Oltea Doamna” helyiségében. Oradea-Mare, la 19 August 1925. Revizor scolar: Deleanu.

* **Nagy táncestélyt** rendeznek csütörtökön folyó hó 20-án, este 9 órai kezdettel a Püspökfürdő szalonjában Antalfi Margit kiváló növendékei. Fellépnek az estélyen Mányoky Ica, Berecz Mancsi, Homoky Józsi, Szűcs Gizike, Ligeti Maca, Jocsák Gabi és Schwartz Agi. A kis Berecz Mancsi és partnere, Homoky Józsi ezúttal bucsúznak, mert szerződésük Bécsbe és Prágába szólítja őket.

* **Kilázások.** Tóth Miklós volt kórházi ellenőr 75 éves korában elhunyt. Temetése holnap, pénteken délelőtt 9 órakor megy végbe a közokmányhatalmazásból. — Bogyó Andor 57 éves korában elhunyt. Temetése holnap, pénteken délelőtt 11 órakor megy végbe a perces-utcai gyászháztól.

Jön MESSALINA!

Női pongyolák már 175 lejtől
Nőikabátok . . . 1000 lejtől
Női szövet ruhák . 450 lejtől
legjobb Model áruház. Vlahuta (Szent János)-u. 6. sz.

Azon töröm a fejemet, tisztelt szerkesztő ur, hogy ki felelős azért, ha egy veszett kutya napokon át garázdálkodik a városban. Erdi Pál Velencei ut 27. számú háztulajdonos hétfőn gyanus tüneteket észlelt a kutyáján. Hétfő óta szaladgál orvosi hivatalba, hogy nézzék meg a kutyát, mert baj lesz belőle, de most szerda este van és eddig senki a világon nem szállott ki a kutya megvizsgálására. A kutya azóta meg is döglött, egy leányt megrapott, a hullát ott fekszik az udvaron, de még a sinter se akar jönni, mondván, hogy előjárásig utasítás nélkül egy lépést sem tehet. Úgy tudom, hogy a közigazgatásnál is vannak sürgős dolgok és a veszett kutyák elleni védekezés ezek közé tartozik. Vajon három nap nem elég ahhoz, hogy egy veszett eb garázdálkodását megfékezzék?

* **Az orth. ízr. elemi fiú- és leányiskolák igazgatóság** felhívja mindazon szülőket, akik gyermekeiket az 1925-26. tanévre az elemi iskolák 1. osztályába félévetni óhajtják, hogy d. e. 9-11 óráig előjegyzés céljából az igazgatóságnál okvetlenül jelentkezni sziveskedjenek, mert az elő nem jegyzett gyermekek a szeptemberi beiratások alkalmával föl nem vehetők. Az előjegyzésnél a családfőnek kell megjelenni. A születési bizonyítvány bemutatása szükséges.

Püspökfürdő nagy teraszán ma délután jazz-band és tánc-verseny.

* **A piaci fűszerárusok válasza egy nyílt levélre.** Igen tisztelt Szerkesztő ur! A „Nagyvárad” aug. 18-iki számában a „A nagyvárad fűszerkereskedők szakszervezetének” aláírásával egy olyan és rossz érzésre valló támadás jelent meg, hogy ismerve a nagyvárad fűszerkereskedőket bizonyosra vesszük, hogy az csak egy vagy két érdekelt kereskedő fogalmazványa volt és egy jóérvű ember sem azonosítja magát vele. Ezért nem tartjuk méltónak, hogy válaszoljunk a „ronda epidémia terjesztő és teljesen felesleges cigánytábor” kifejezésre sem. De mert azt akarjuk és ez életérdeklünk, hogy a nyilvánosság helyes irányban legyen tájékoztatva röviden csak ennyit jegyzünk meg: 1. A cikk írója távolról sem ismeri a piaci fűszerkereskedők igazi helyzetét. A gyümölcsös sátrak messze vannak a fűszerektől és így a legyek a fűszert nem érik, de nézzék csak meg a fűszerüzleteket, ahol együtt árusítják a fűszert a zöldséggel, a gyümölcsöt a petroleummal, meg a zsírosszódával. Lehet-e ott tisztaságról beszélni. A mi bódéink higiénikusabbak, mint sok fűszerüzlet. 2. Mindenkinek tiszta bódéja van, ahol az árúkat elhelyezik és tisztán tartva árusítjuk. 3. Egészségügyi kihágás miatt még egyetlen fűszerüstrust sem büntettek meg, pedig a főorvos sürin tart vizsgálatot. 4. Bizony itt nem kevesebbről van szó, mint tizenöt család életéről. 5. A piaci árusok nem fizetnek horribilis üzletbért és nem számítanak csak annyi jövedelemre, amiből megélhessenek. Ezért olcsóbbak az árúink és az egészséges konkurenciától akarnak — kenyéririgységből — megszabadulni az urak. De adót valamennyien, a jövedelem becsületes bevallásával, fizetünk. Ezt nem magunkért irtuk és nem a fűszerkereskedő urakért. „A prefektus ur előtt mi a való igazat mondtuk, félrevezetni nem akartuk, de azt sem szeretnénk, hogy az egy-két érdekelt fűszerkereskedő a szakszervezet nevét félrevezesse. Mi az életünkért és az igazságunkért keltünk harcba. A piaci fűszerkereskedők.

Tanuló zongora 15000 leiert kapható Bulev. Regele Ferdinand 14. sz. STERNBERGNÉL.

* **A galaci tűzvész.** Bukarestből jelenti a Rador: Mint ismeretes tegnap „Galatzban óriási” tűz pusztított, amelyet egy vaskereskedés kigyúlésa okozott. A tűz a kereskedőnegyedben felbecsülhetetlen kárt okozott és nyolc házat teljesen elhamvasztott. A rendőrség vizsgálata alapján Filu Péter vaskereskedőt és társát Ghint letartóztatták. Az a gyanu merült fel, hogy a két kereskedő gyújtotta fel saját üzletét.

Jön MESSALINA!

* **Orvosi hír.** Dr. Geiszert Renée nő, nőgyógyász hazaérkezett és renge nöbetegek részére Pável püspök-utca alatt megkezdte. Rendel délután 3-5 óra lefon 322.

* **Felhívás.** Ügyfelem Keszler Gyula vasi Márk az „Ulpia” (volt Emke) kábel Schweitzer Adolfól átvenni akarja, hogy is felkérem fenti cég hitelezőit, hogy teléseiket nálam 8 nap alatt annál ism jelentsék be, mert a később bejelentésüket átvételénél figyelembe nem ves Dr Feldman Armin ügyvéd, Piata Maria 3.

Nikkelygyermekhócsik 2500 SZÖKÉNEL. Piata Unirii 1

* **Női bajknál Pöstyén iszapfürdője** hatásos, természetes irrigációt jelent, mert is a kura eredménye meglepően biztos. A Themia Palace, mely a k egybeépült, a legpompásabb kényelmet Minden igényről legjobb gondoskodás. gári penzió lakással már napi 50.— ke jebb. Felvilágosításokat nyújt a fürdő lete: Singer László, Timisoara II. S Tegle 2.

* **Munkásgyűlések.** A bőripari m szombaton délután 5 órakor közgyűlés munkásotthonban; az építő munkások délelőtt 9 órakor taggyűlést a Cuza Vo kásotthonban, a festőmunkások vasárna 9 órakor taggyűlést, a szállítómunkások közgyűlést az új munkásotthonba. összválaszmány csütörtökön este 8 órai tel ülést tartanak az új munkásotthonba szervezeti tanács.

Prémkele cipőfényesítéshez leglőkele

* **Zavartalanul folyik az előru** „Angyal drogériában” az átalakítás alatt.

* **Bomba 6 lei az Eldorádóban.**

* **AZ EXCELSIOR-BAR** előadálakítás miatt a Delphin-étterem ké ségében tartja meg. Kezdeté pont 10

Nagymennyiségű finom férfinépek majdnem félárban nek eladásra Weiss és K Központi áruházában, Bul. Ferdinand sarok Moskovits-j

TÓZSDE

Zürich, augusztus 19. (Nyit.) 12260, Páris 2415, Newyork 51525, Prág London 2504, Bukarest 265, Budapest Bécs 7250.

Bukarest, augusztus 19. (Zárlat) 915, London 950, Newyork 194.5, Milán Zürich 38, Bécs 2780, Prága 575.

Valuták: Font 930, francia franc svájci frank 38, lira 720, dinár 340, dosztrák 28, magyar 27, szokol 585.

Zürich, augusztus 19. (Zárlat) 122 ötnyolcad, Amsterdam 20765, N 51525, London 2504, Páris 2425, Milán Prága 1525, Budapest 7250, Belgrád 92250 rest 265, Varsó 9250, Bécs 7250.

Budapest, augusztus 19. A sze tékpiapirtózsde zárlatai: Angol Magyar 3 bank 16, Pesti Hazai 2245, Beocsini 1025, nyi 1035, Ganz Vil 1260, Guttman 450, 230, Magyar Hitel 349, Lészámitoló 69, miskolci 185, Borsodi szén 50, Fegyver 6 1305, Ofa 540, Osztrák hitel 123, Keres 953, Első budapesti 168, Kőszén 3020, Ge nubi 2540, Cukor 1990, Naszi 1880.

Budapest, augusztus 19. A termé de barátságos. Tiszavideki buza 382, egy rozs 275, takarmányárpa 280, sörárpa 3 270, tengeri 267, repce 560, korpa 197.

A külföldi vasúti jegyeket minde szigorúan a napi kurzuson árusítja a N közti Hálókocsitársaság nagyvárad (Hegedüs Hirlapiroda).

Az autobuszok indulhatnak többé a város belterületéről

Az autobuszok közlekedésének sokat vitatott a húzódó kérdést most végérvényesen rendezte a városi tanács, mely határozatában precizizálja mely irányban és honnan indulhatnak a város és egyéb közlekedést lebonyolító magán- és állami autobuszok. Ezek szerint az autobuszok indulhatnak a Szent László-térről többé nem a Püspök- és Félix-fürdőbe való indulás helyére a Szarvas-soron, a László-malom közelébe a villamos megállóhely.

A tanács elhatározta, hogy a város területén a forgalmat ellássa, az autobuszok csak természetes, ha a villamos vasut nem veszélyeztetik jogát érvényesítik akkor, amikor a közönség kényelmére, a jobb és egyre inkább a villamos közlekedés érdekében milliókat költenek eszközöl és így horribilis inventációk nem respektálhatják a konjunktúra-üzleteket.

A tanács utazási kényelmére pedig így is kifogásolva kielégítve. Mert a fürdőközösséget a közönség a megállóig, ahonnan aztán az utas azt a közlekedési eszközt veheti mely neki jól esik.

MOZI

A Dorian-filmszínházban ma, csütörtökönként látható a 11 felvonásos szentimentális műsor. Ennek keretében színre lép a „Rablott nyakék” című 6 felvonásos melynek főszerepét Betty Compson alakítja. Ezenkívül színre lép a „Ideális férfi” című 5 felvonásos kámfilm, a főszerepben a közkedvelt Rowan-Atkinson-al. Az előadások este 6 és 9 óráig kezdődnek. — Jön egy film, melyet ki ismer.

„Utazás a föld körül 18 nap alatt” II. részét ma és holnap megy. Az első rész izgalmasabb kalandok közt haladnak a végéig felé, bejárva a világot, a utolsó perccének letelte előtt érkeznek hogy a kitűzött fogadást megnyerjék. — Desmond és bájos partnere igazán szívesen látják a szemlélőt vakmerőbbnél-kalandságokkal.

A Szent László-fürdő nagy teraszán ma délután jazz-band és tánc-verseny.

SPORT

Hurling és Takács játszanak ma délután

Az érdeklődők délelőtt megérkezett a leghíresebb játékosok egyike, Göntz, partnerével, a Takács István, a MAC kitűnő női játékosával. Nagyváradon van már dr. Luppuss az a, bukarestiek egyrésze.

Az érdeklődők és Takács ma érkeznek és a már játszanak is. Kedd délután a szerzőtől további selejtezők folytak le. Eredmények következnek:

— Hurling egyes I. oszt. Popper Ernő NAC — B. Béla NAC 6-0, 6-3; Gross A. NAC — Gy. A. NAC 6-3, 6-3; Herskovits I. — Gy. A. NAC 6-4, 6-2.

— Hurling egyes I. oszt. Szász (Banatuli) — Kál — NSE 6-2.

— Hurling egyes II. oszt. Arató K. NAC — Szász (Banatuli) 6-0, 6-2.

— Hurling páros. Máthé-Masnyik NAC — Vargáné NSE 6-1, 6-3.

— Hurling egyes II. oszt. Vadász A. NAC — Reisin — NAC 6-4, 6-4; Pásztor K. NAC — Robi — K. NAC.

Női páros. Jakobi-Csapó — Beck-Pásztor 6-0, 6-2.

Férfi II. oszt. Fehér NSE — Mannheim (Banatuli) w. o. Staub NAC — Kertész (Egyetértés) 6-1, 6-1. Herskovits — Stern (Tör.) w. o.

— Ifjúsági mérkőzések: Herskovits NAC — Kardos (Tör.) 6-2, 3-6; 6-1 Herskovits NAC — Czeglédi NSE 6-1, 6-0. Petrovits NSE — Fürst NAC 6-1, 7-5. Velvart NAC — Pártos NAC 6-0, 6-1.

NYILTÉR

Értesitem nb. rendelőimet, hogy fahérműi varrodámát Piața Unirii (Szt. László-tér) 7 alól lakásomra (Hármas-u.) 10 sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is a leginomabb női és férfi fahérműket legolcsóbb árban készítek.

Fischerné Erdős Malvin

A jómadár

— Regény —

53

Írta: Bónyi Adorján

Terebesy pedig csak nézte ott azt a fehérruhás lányt és közben még egyszer kóstolt egyet a borából és azt mondta csendesen:

— Nem érzitek, milyen roppantul jószág jön az Istenhegy felől? Mindig ilyen jó szag van tavasszal meg nyáron ott, ahol alszik a mező. Ez az éjszakai illat épp úgy részegíti az embert, mint a legszemtelenebb borítal. Lehet, hogy te vagy a hibás benne — fordult Gyuszi felé — de ma egészen másképp érzem magam itt, mint máskor. Olyan tiszta minden és olyan jól esik minden. Meghatalomtam! Ne neves, néha én már nagyon öreg embernek érzem magam. Aannnyira meghatalomtam, hogy kedvem lenne táncolni egyet. Látod, ha bemutatnál a kis hugodnak, elbánhatnánk egy csárdást.

Gyuszi hirtelen felállt, megfogta két kézzel az asztalt, mintha magát ezt a nagyszerű pillanatot fogná meg, nehogy elszaladjon az orra előtt. De megfogta az asztalt talán azért is, mert nagy örömeben mintha lámpa, borostüveg, poharak és Terebesy meg a főszolgabíró mind körben táncolnának és szaladgálnának hirtelen körülötte.

— Kérlek — szólalt meg rekedten. — Nagyon szívesen bemutatlak.

A főszolgabíró bólintott és megegyeztet megintette a térdével Terebesyt az asztal alatt, hogy siessen, intézze el a dolgot hamarosan.

Terebesy felállt és Gyuszival kettesben elindultak Adam Sárka felé.

— Nézz oda! Hát ez mi? — a kövér végrehajtóné oldalabökte a szőgő bankdirektornét. — Terebesy bemutatkozik Adam Sárinak?

— Cirkusz! — meresztgette a szemét Eliásné. — Tisztára cirkusz. Meg vannak örülve?

— És úgy tesznek, igazán úgy tesznek, mintha most látnák egymást először!

Az a pillanat, hogy Terebesy ott állt meg Adam Sári előtt és meghajlott és kezét fogta — ez a jelentéktelen és semmi pillanat, amelyhez hasonló ugyanebben a percben is millió és milliószor ismétlődhetett meg a föld széles és hatalmas kerekén — itt Köhegyen a kaszinó kertjében ez a pillanat mégis hallatlan érdeklődést keltett. Ha egy huszezer tonnás meteorkő zuhant volna le a cigánybánya előtt az udvar kellős közepén, akkor se merészthették volna nagyobbra a szemüket a köhegyi kaszinóból táncosai, táncosnői, bálányai. Ezúttal már a kimeredt szeműek közt volt Adamné tekintetes asszony is, aki ebben a percben némileg hasonlított Lóth feleségéhez, azzal a csekélyke különbséggel, hogy az ő bálványámeredésében semmi szerepet nem játszott a só, inkább arany vagy méz vagy cukor volt a percben lényének alapanyaga.

Egyesgyedül csak Gyuszi nem vett részt az általános álmélkodásban. Ehelyett másodpercek alatt eltűnt Terebesy és Sárka mellől és ugyanolyan gyorsasággal felbukkant Bojár Olga mellett. Talán nem is volt ez a szándékában, de a lány éppen utjába esett és Gyuszi keresve sem találhatta volna kedvesebb személyiséget, akin kitölthesse az örömet, mint őt. A cigány hurján fellelkendezett a csárdás és Gyuszi már vitte is magával a táncolók közé.

— Szerettem volna pedig kikosarazni — duzzogott a leány. — Mert nem illik, hogy eddig felém se nézett.

— Ne beszéljen, — mondta Gyuszi azzal a

kedves és túlfűtött brutalitással, amely a nagyon jókedvű és nagyon boldog emberekben szokott fellobogni. Ne beszéljen, drága, édes kis csacsim! Tudja ugyanis nagyon jól...

— Mit tudok — kérdezte Olga és ekkor már ott álltak és táncoltak a többiek közt, jókedvű, hangos és lengő-ringó tömegben, szorosan, forrón, szemben egymással. Mit tudok?

— Azt, hogy szeretem — lihegte csendesen Gyuszi, bele a leány arcába, a két szeme közé, az ajákára, rá egy lélegzett a fehér, szép nyakára. Ebben a pillanatban nem törődött többé semmivel, ebben a pillanatban, amely hite szerint élete legszebb tervének a diadalmi pillanata volt, önmagát adta önmagának ajándékba, azt az önmagát, akit mostanig elcsukott, elfojtott, elnémított. S ennek a felszabadult Adam Gyuszinak legelső sóhaja Bojár Olga volt és legelső szava: szeretem...

S ráragyogtak egymásra és az a táncos találkozás, mely egymás derekára és vállára engedi az ember karjait, kettejükkel nem pusztá találkozás volt immár, hanem több, mint a tánc kényszerű formája: boldog ölekezés. Ha mindaz a duhaj és lelkes és boldog erő, ami ott lobogott Adam Gyusziában, szabad utat találhatott volna magának, akkor két karja szorítása rettenetes erejűvé fokozódott volna, akkor talán izzé-porrá szorongatja egyetlen csárdás rövid negyedórja alatt, Bojár Olgát.

(Folyt. köv.)

Nagyváradon és Debrecenben A.D.Y. megjelent könyveit veszi EDELMANN, Satu-Mare.

Rimanóczy

Műbútor és Parkettgyár R.-T. Str. Clujului 117. TELEFON 2-79 sz.

Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. parketták. Fenyő és tölgy fűrészarúk. Bervágás gátló. Mindenmű láda t, összeszerelt és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

Eladó

Félix-fürdő szomszédságában, Szt.-Márton községben

4 kat. holdas belsőség.

Értekezni lehet d. e. 9—11 óra között Dr. Kaczián

Kölmán ügyvédnél, Oradea-Mare, Strada Episcop.

Ciorogariu (volt Uri-utca) 15. szám alatt.

Eladó ház

A Str. Brațianu (Szaniszló-utca) 51. számú ház azonnal birtokbavehető 4 szobás lakással, konyhakerttel eladó. A közelebbi feltételek dr. Imrik Gusztáv ügyvédnél Gen. Berthelot (Sal Ferenc) utca 17. tudhatók meg. — Közvetítő kizárva.

Rómába utazók

kedvezményes vasuti jegyeket válthatnak a Hegedüs Hirlapirodában. Társas utazások a világ minden részére.

Apróhirdetés egy szó ára 4 Lei. vastag betűvel 8 Lei. legkisebb hirdetés 10 szög 40 Lei.

Levelezés

Emil. Otthon vagyok s értesítése értelmeben várom penteken reggel. 2790

OKTATÁS

Tökéletes román nyelvtanítót keresek. Címet a kiadóra kérek. 2764

Több éve fennálló szabászt és varrósokla szep-tember 1-én kezdődik. Parcul Carmen Silva (Sclauch-tér) 2. 2776

LAKÁS

**Keresek egyszobás, kony-
hás lakást, esetleg konyha-
nélkül is jó.** Cim Hegedüs
Hirlapírodában. 2772H

Házigazdák figyelmébe!
Egy kis lakást jó házbért
fizetne magának, tisztessé-
ges asszony. Cim Hegedüs
Hirlapírodában. 2773H

Plața Regina Maria (Bé-
mer-tér) mellett 3 szobás
lakás azonnal is átadó. —
Cim kiadóban. 2784

Műhelynek (rak tárnak)
megfelelő helyiség ipari vil-
lanyáram vezetékek fel-
szervele azonnal kiadó. —
Cim Cal. Victoriei (Kolozs-
vári)-utca 14. háztulajdo-
nosnál. 2785H

Plața Regina Maria (Bé-
mer)-térén irodának, üzeme-
nek alkalmas 100 helyi-
ség és nagy borospince
kiadó. Cim kiadóban. 2783

**Egyszobás és mellékhelyi-
ségekből álló lakást** ve-
zek. Külvárosban nem ér-
dekel. Ertekezhetni 485. te-
lefonon. 2780

Kétszoba, konyha butor-
lalt átadó és egy élelmi-
szerárú szürke bódé eladó a
Nagy piacon. Cim kiadó-
ban. 2788

Üzlethelyiség a központ-
ban lépés nélkül kiadó.
Cim a kiadóban. 2789

Alkalmazás

14 éves fiu mellé keresek
september 15-ki belépésre
francia nyelvtudással ne-
velőnt. Ajánlatokat Hegedüs
Hirlapírodába. 2681H

Jóra való mindenest keres
azonnali belépésre kis csa-
lád. Str. Cuza Voda (Szacs-
vay-u.) 19. 2712

Lapkihordó asszony fel-
vétetik. Jelentkezni a ki-
adóban.

Férisapkavarró munkást
keresek. Cim a kiadóban.
2787

Remélem
tudja már, hogy a
Pannoniában
vizumoztat
DEUTSCH
a futár
Utteleket elintézt!

Adás-Vétel

Csehszlovákiai szállagár-
teljes berendezésével azon-
nal üzembehelyezhető el-
adó. Megbízott Str. Densu-
sianu (v. Jókai utca) 23.
2750

Eladó sürgősen 6 kishold
föld 2 szobás lakással 180
ezerért. Tománénál, Strada
Take Ionescu (Körös-utca)
21. sz. 2664

Házak eladók. Házeladás
megbízásokat vállalunk. —
Kölcsonőket megszerzünk.
Magánpenzeket jutálékkal
kihelyezünk. Adásvételi R-t
Parcul Traian 12. Ertesítés
délután. 405

Eladó házak központban
2, 3 és 4 szobás lakások-
kal 400, 420 és 450.000-ig
leért, elfoglalhatók. Toma
Józsefnél, d. e. 9—12-ig,
d. u. 3—6-ig Take Ionescu
(Körös-utca) 21. 2663

Eladó nagyon szép uriház,
háromszoba, fürdőszoba és
kétszoba fürdőszoba la-
kással olcsón, előnyös fi-
zetési feltételekkel. Erte-
kezhetni: Kortsmáros
Lászlónál. Str. I. C. Bra-
tianu (Szaniszló-u.) 22. 2752

Eladó kisebb nagyobb há-
zak 34, 68, 70, 80, 100 és
110 ezer-től 1.500.000-ig el-
foglalhatók. Fűszerüzlet
ház és bodegák olcsón. —
Tománénál, 9—12-ig, 3—6-
ig Take Ionescu (Körös-
utca) 21. 2665

Jókarban levő hálószo-
ba és konyhabutorok jutányo-
san eladók. Str. Moidova
(Kálvária-utca) 29. 2762

Br. Eötvösi Karthautiz
megvételre keresem. Cim a
Hegedüs Hirlapírodában.
2767H

**Divat
Ridiculók**
fésűk, kefék gyer-
mekjátékok, aján-
dék tárgyak,
guermekocskik
legolcsóbban
Szabó I.
lésőruházda
Sas-passage

Eladó jömeneteli drogéria
nagy üzletkörről, értékes
raktárral Eladó, felerész-
ben is. Ertekezhetni Kort-
smáros Lászlónál I. C. Bra-
tianu (Szaniszló-u.) 22. 2754

Keresek egy magánházat
bérbe, mely áll 3—4 szo-
bás és egy műhelynek való
helyiségből. Cim Str. Bo-
lintineanu (Kertész-u.) 22.
Ny

Eladó Váradhoz legköze-
lebbi faluban 3 szobás ház
mellékhelyiségekkel, istálló
20 jöszágra, kuttal, 4 hold
elsőrendű földdel a várad
határban 550.000-ért. To-
mánénál, Take Ionescu
(Körös-utca) 21. 9—12-ig,
3—6-ig. 2667

Nagyon olcsón vásárolhat
szőrmekabátokat Leichner-
nél, Str. Ep. Ciorogariu (Uri
utca) 4.

Eladó 600 öles ház, par-
cellák szép helyen 47.000-
ért felerészben is. Tomá-
nénál, Take Ionescu (Körös)
utca 21. egész nap. 2666

Eladó beköltözhető négy-
szoba, fürdőszoba, par-
kettás magánház 500.000
Leiert. Ertekezhetni Kort-
smáros Lászlónál. Str. I. C.
Bratianu (Szaniszló-u.) 22.
2753

Eladó Váradtól 10 kilo-
méterre 1-rendű szántók,
30 és 50 holdasak. Tomá-
nénál Str. Take Ionescu
(Körös-u.) 21. sz. 9—12-ig,
3—6-ig. 2668

Eladó minden elfogadható
árban gazdálkodónak alkal-
mas ház, két szoba, mel-
lékhelyiségek, nagy istálló.
Elfoglalható, Ertekezni Str.
Ispirescu (Óvoda-utca) 13.
2770

Szőlőparcellák

volt Rimánóczy-féle tiszta fajszőlő, ki-
tűnő eredménnyel, 1000 kvadrát méteren-
ként 36 ezer lei egy évi részletfizetésre.
Ertekezhetni:

Weinberger

Str. Anonima (Kommendáns-rét) 1.

Ablak- és tükörüveget, készít és elad

FRENCZEL

Strada Vlahuța (Szent János-u.) 44. sz.

Szőlőparcellák

a Str. Pasteur (Körház-utca) végén, mely tel-
keknek is alkalmas, elsőrendű eredménnyel rész-
letfizetésre 1000 quadratméterenként
25—35 ezer lei-ig.

WEINBERGER

STRADA ANONIMA (KOMMENDANS-REI) 1 sz.

Két jó állapotban levő férfi
téli kabát magas termetű
eladó Bul. Reg. Ferdinand
király körút 12., III., 21.
2775H

Palisander ebédő, díofa
háló eladó. Str. Paul Chinez
(v. Aulich Lajos u.) 1 Ruli-
kovszky ut. 2739

Egy komplett gyönyörű
háló, sodronyos ruganyos
madracral, két gyönyörű
villany csillár, Bydermayer,
egy éjjeli szekrényre vil-
lany, egy toalette tükör,
egy szoba asztal, képrá-
mak, vasláda, szennyesko-
sár, kopirozó prés, egy szür-
ke női felöltő nagyon sür-
gősen és nagyon olcsón
eladó. És mindenféle apró-
ság. Ertekezhetni lehet reg-
gel 9-től este 7-ig. Özvegy
Schwartzné, Strada Densu-
sianu (Jókai-u.) 12. sz. 2723

Str. Academiei (Akadé-
mia)-utca 6. számú magán-
ház kerttel, négyszobás el-
foglalható lakással jutányos
áron eladó. 2727

Eladó 9 katasztrális hold
szőlő (beültetve 7 hold),
kétszoba, konyhas lakó-
házzal, kuttal, gyümölcsös-
sel minden elfogadható ár-
ban. Ertekezhetni Kortsmá-
ros Lászlónál Str. I. Bra-
tianu (Szaniszló-u.) 22. 2755

Egy fali ingaóra eladó Fer-
dinand király körút 12.,
III. 21. 2771H

Eladó modern kiviteli tölgy
háló berendezés topolya
betéttel Jungel asztalosnál.
Str. Alexandri (Teleky-u.)
25. sz. 2781

Üzleti berendezés új el-
adó. Rövidarúsnak al-
kalmas. Str. Cogălniceanu
(Várad Zs.-u.) 2. 2779H

Özemképes nyolcvan lő-
erős szántó Stock motor,
35 holdas birtok, gazda-
sági épületekkel olcsón el-
adó. Popovics, Str. Vlahuța
(Szent János-utca) 4. 2782

**Kerékpárok
Varrógépek**
állandóan raktáron.
Javítások szakszerűen
készülnek
Konrádnál
Strada Baros-utca 10.

**Perzsa függöny-
nyövek,** Kellő
nyörű szőtrók és
né, Str. Monostá (Zs.
utca) 1.

Külföld

Prágába utazik ara-
képes ur, aki mi-
megbízást elvállal
vákia nagyobb ár-
is. Cim Str. Densu-
sianu (Jókai u.) 23.

50—100 ezer le-
delkező társat keres-
és előnyös jutalé-
tosítva. Cim a

**Mielőtt
tűzifé
szükség**
bárhoi is beszen-
ját érdekében ha-
**Sten
vállalat**
tűzifa tele-
Telefon 80
Tekintettel a
zott nagy kész-
raz, 1-ső osztá-
fát olcsó áron
a készlet

Üzle

helyise

forgalmas
pontj mellett ut-
lépésért kere-
Cim a Heg-
Hirlapir-
dában

ÓRA

ékszerék elad-
szerű javítása a
pikáltable

TISZAY
Alexandri (Tele-
jutányos drak.

Ha háza, tölgy
vagy szőlő-
eladó, úgy
azt bizalommal

Mercur

Str. General M.
Foglalkozom mé-
telkek parcella-
lakások és üzle-
gek átadásával.
lehetőleg a köz-
zéletben magán-
beköltözhető
Egy és kétszob-
sokat azonnali
tözésre. Uttele-
mozást, me-
kat naponkénti
díttással a legol-
legmegbízhatóbb
intéz. Telefon

**Vesünk buta
szőnyege**

teljes lak- és iro-
dezeseket, Werth-
szát, zongorát, ci-
porcellánokat, res-
stb. — Meghívás-
megyünk

Frenkel

butor, szőnyeg és
kereskedő, Strad-
ral Mosoiu, (vol-
Mihály-utca) 10

Első nemzetközi vásár Szalonikiben, 1925 okt. 18—31.

Vásár a Balkán legnagyobb kereskedelmi központjában, amelyet a Balkán országaiból, Görögországból, Romá-
niából, Jugoszláviából, Bulgáriából, Albániából, Törökországból ezer és ezer kereskedő látogat. — Felvilágosítá-
sokat ad Románia bármely görög konzultusa vagy tisztelbéli képviselője: **JEAN SAVORIS.**
Bucuresti, Strada Gabroveni 26. — Telefon 26-41.

A Nagyváradai Bőrröndáru és Táskagyár

Oradea-Mare, Strada Cuza Voda (v. Szacsavay-utca) 18. szám alatti gyári helyiségében az összes

**gyártmányait
detailban is engros gyári
árban árulitja**

regie felszámítása nélkül

A garantált vulkán fibre bőröndök árai:
50 55 60 65 70 75 cm
542 596 650 705 758 814 Lei

Gyári perzsa

Argaman, Spárta stb. új szőnyegeket, perzsamin-
részletekre is kaphatók
tájuak sikerült vétel folytán jutányos árban
STERNBERG, régiségkereskedő, Reg. Ferdinand 14.